

Työvoimatilasto

2009, elokuu

Elokuussa työllisiä 95 000 vähemmän kuin vuosi sitten

Vuoden 2009 elokuussa työllisyys jatkoi vähenemistään ja työttömyys kasvuaan. Työttömyyden tasoa parhaiten kuvaava mittari, kausitasoitettu työttömyysaste, oli elokuussa 8,8 prosenttia. Miesten työttömyysaste nousi selvästi enemmän kuin naisten. Nuorten työttömyys kasvoi edelleen ja kausitasoitettuna nuorten työttömyysaste oli elokuussa 22,4 prosenttia.

Työllisiä oli vuoden 2009 elokuussa Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 2 471 000 eli 95 000 vähemmän kuin vuotta aiemmin. Palkansaajien määrä väheni, mutta yrittäjien määrä hieman lisääntyi. Työllisten määrä väheni kaikissa lääneissä.

Työllisyysaste eli työllisten osuus 15–64-vuotiaista oli elokuussa 68,7 prosenttia eli 2,8 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysasteen kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitettu trendi laski 67,4 prosenttiin. Miesten työllisyysaste laski edellisen vuoden elokuusta 4,7 prosenttiyksikköä 68,9 prosenttiin ja naisten työllisyysaste 0,9 prosenttiyksikköä 68,5 prosenttiin.

Työttömiä oli työvoimatutkimuksen mukaan vuoden 2009 elokuussa 203 000, mikä oli 52 000 enemmän kuin edellisen vuoden elokuussa. Työttömien miesten määrä lisääntyi 45 000:lla ja työttömien naisten 8 000:lla.

Työllisyyden muutokset 2009/08 – 2008/08 Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2009/08	2008/08	2009/08 - 2008/08
	1000 henkeä		Prosenttia (%)
15–74-vuotias väestö	4 028	4 008	0,5
Työvoima yhteensä	2 674	2 717	–1,6
Työlliset yhteensä	2 471	2 566	–3,7
– palkansaajat	2 132	2 236	–4,6
– yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	339	330	2,7
Työttömät	203	151	34,6
Työvoimaan kuulumattomat yhteensä	1 354	1 291	4,9
	Prosenttia (%)		Prosenttiyksikköä
Työllisyysaste (15–64–vuotiaat), %	68,7	71,5	–2,8
Työttömyysaste, %	7,6	5,6	2,0
Työvoimaosuus, %	66,4	67,8	–1,4

Muutos-sarake laskettu pyöristämättömistä luvuista.
Tiedot ovat ILO/EU -määritelmän mukaisia.

Työttömyysaste oli elokuussa 7,6 prosenttia, mikä oli 2,0 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin. Työttömyysasteen trendi oli elokuussa 8,8 prosenttia. Matalimmillaan, huhtikuussa 2008, työttömyysasteen trendi oli 6,1 prosenttia. Miesten työttömyysaste kasvoi 3,4 prosenttiyksikköä 8,0 prosenttiin ja naisten 0,6 prosenttiyksikköä 7,1 prosenttiin. 15–24-vuotiaiden nuorten työttömyysaste oli elokuussa 17,7 prosenttia, mikä

oli 5,9 prosenttiyksikköä suurempi kuin edellisen vuoden elokuussa. Nuorten työttömyysasteen trendi kasvoi 22,4 prosenttiin. Työttömyysaste oli pienin Etelä-Suomen läänissä, 6,4 prosenttia, ja suurin Itä-Suomen läänissä, 10,3 prosenttia.

Työvoimaan kuulumattomia työkäisiä oli elokuussa 1 354 000, mikä oli 63 000 enemmän kuin vuotta aiemmin.

Työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston tiedot

Työ- ja elinkeinotoimistoissa oli elokuun 2009 lopussa kaikkiaan 270 000 työttömyysturvain ja työnvälityksen säädösten mukaisesti työttömäksi työnhakijaksi tilastoitua. Työttömien työnhakijoiden määrä oli 74 000 suurempi kuin edellisen vuoden elokuussa. Työttömyys kasvoi edellisestä vuodesta kaikkien TE-keskusten alueilla. Eniten työttömien työnhakijoiden määrä lisääntyi Pirkanmaalla (52 %), Etelä-Pohjanmaalla (52 %) ja Varsinais-Suomessa (50 %). Elokuun lopussa työ- ja elinkeinotoimistoihin ilmoittautuneita henkilökohtaisesti lomautettuja oli 28 000, mikä oli 23 000 enemmän kuin vuosi sitten. Työvoimapoliittisin toimenpitein sijoitettuja oli elokuun lopussa yhteensä 75 000, mikä oli 1 000 vähemmän kuin edellisen vuoden elokuussa. Toimenpiteiden piirissä oli 2,8 prosenttia työvoimasta. Työttöminä työnhakijoina työ- ja elinkeinotoimistoissa oli 37 000 alle 25-vuotiasta työtöntä. Heidän määränsä oli 15 000 suurempi kuin edellisen vuoden elokuussa. Työ- ja elinkeinotoimistoihin ilmoitettiin elokuussa 32 000 uutta avointa työpaikkaa eli 14 000 vähemmän kuin edellisen vuoden elokuussa.

Muutokset 2009/08 – 2008/08 työ- ja elinkeinoministeriön työnvälitystilaston mukaan

	Vuosi/Kuukausi		Muutos
	2009/08	2008/08	2009/08 - 2008/08
	1000 henkeä		Prosenttia (%)
Työttömät työnhakijat	270	195	38,0
– yli vuoden työttömänä olleet	41	42	–3,0
Toimenpiteillä yhteensä	75	77	–1,8
– tukitoimenpitein työllistetyt	33	37	–9,8
– työvoimakoulutuksessa	26	23	12,0
– työharjoittelussa, vuorottelutyössä	16	16	–3,4
Uudet avoimet työpaikat työ- ja elinkeinotoimistoissa	32	45	–29,8

Työ- ja elinkeinoministeriön yhteystiedot:

Petri Syvänen puh. 010 604 8050, <http://www.tem.fi/tyollisyyskatsaus>

Linkit

Lehdistötiedote opiskelijoiden tilastoinnista työvoimatutkimuksessa:

http://tilastokeskus.fi/ajk/tiedotteet/2009/tiedote_008_2009-07-31.html

Menetelmäseloste lomautetuista: http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2009-04-28_men_006.html

Työvoimatutkimuksen ja työnvälitystilaston eroista on kerrottu työvoimatutkimuksen [laatuselosteessa](#).

Kausitasoitettusta trendistä:

http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2007-06-19_men_003.html

[Tuoreimmat EU:n julkaisemat kausitasoitettut työttömyysluvut](#) (englanniksi) löytyvät Eurostatin kotisivulta <http://epp.eurostat.ec.europa.eu>, Population and social conditions -aihealueelta.

Avoimet työpaikat: <http://tilastokeskus.fi/til/atp/index.html>

Sisälllys

2009, elokuu

1.1 Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2009/08 - 2008/08.....	4
1.2 15-74-vuotias väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2009/08 - 2008/08.....	4
1.3 15-74-vuotias väestö sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08.....	5
2.1 Työvoimaosuus sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08.....	5
2.2 Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08.....	6
3.1 Työllisyysaste sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08.....	6
3.2 Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08.....	7
3.3 Työlliset ammattiaseman mukaan 2009/08 - 2008/08.....	7
3.4 Työlliset työnantajasektorin mukaan 2009/08 - 2008/08.....	7
3.5 Työlliset lääneittäin 2009/08 - 2008/08.....	7
3.6 Osa-aikatyöllisten osuus työllisistä sukupuolen mukaan 2009/08 - 2008/08.....	8
3.7 Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2009/08 - 2008/08.....	8
4.1 Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan (%) 2009/08 - 2008/08.....	8
4.2 Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2009/08 - 2008/08.....	8
5.1 Työttömyysaste sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08.....	9
5.2 Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08.....	9
5.3 Työttömyysaste lääneittäin 2009/08 - 2008/08.....	9
6.1 Kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitettut sarjat 2009/08.....	10
Kuviot	
1.1 Työlliset, trendi ja alkuperäinen sarja.....	11
1.2 Työllisyysaste, trendi ja alkuperäinen sarja.....	11
2.1 Työttömät, trendi ja alkuperäinen sarja.....	12
2.2 Työttömyysaste, trendi ja alkuperäinen sarja.....	12
Laatuseloste: Työvoimatutkimus.....	13

2009, elokuu

1.1 Työvoimatutkimuksen keskeisimmät tunnusluvut sukupuolen mukaan 2009/08 - 2008/08

Tunnusluku		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
		Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
	Sukupuoli				
Työllisyysaste (15-64-vuotiaat)	Sukupuolet yhteensä	68,7	70,3	71,5	-2,8
	Miehet	68,9	71,9	73,6	-4,7
	Naiset	68,5	68,6	69,5	-0,9
Työttömyysaste	Sukupuolet yhteensä	7,6	7,7	5,6	2,0
	Miehet	8,0	7,6	4,6	3,4
	Naiset	7,1	7,9	6,5	0,6
Työvoimaosuus	Sukupuolet yhteensä	66,4	67,9	67,8	-1,4
	Miehet	67,9	70,3	70,1	-2,2
	Naiset	64,9	65,5	65,5	-0,6

1.2 15-74-vuotias väestö työmarkkina-aseman ja sukupuolen mukaan 2009/08 - 2008/08

Työmarkkina-asema		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
	Sukupuoli				
15-74-vuotias väestö	Sukupuolet yhteensä	4 028	4 026	4 008	0,5
	Miehet	2 015	2 014	2 005	0,5
	Naiset	2 013	2 012	2 003	0,5
Työvoima	Sukupuolet yhteensä	2 674	2 733	2 717	-1,6
	Miehet	1 368	1 416	1 405	-2,6
	Naiset	1 307	1 317	1 312	-0,4
Työlliset	Sukupuolet yhteensä	2 471	2 523	2 566	-3,7
	Miehet	1 258	1 309	1 339	-6,1
	Naiset	1 213	1 213	1 226	-1,1
Työttömät	Sukupuolet yhteensä	203	211	151	34,6
	Miehet	110	107	65	68,4
	Naiset	93	104	86	8,9
Työvoimaan kuulumattomat	Sukupuolet yhteensä	1 354	1 293	1 291	4,9
	Miehet	648	598	600	7,9
	Naiset	706	694	691	2,2

1.3 15-74-vuotias väestö sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	4 028	4 026	4 008	0,5
	15-64	3 548	3 547	3 538	0,3
	15-24	659	659	659	-0,1
	25-54	2 110	2 110	2 115	-0,2
	55-64	780	779	765	2,0
Miehet	15-74	2 015	2 014	2 005	0,5
	15-64	1 793	1 793	1 788	0,3
	15-24	337	336	337	0,2
	25-54	1 071	1 072	1 072	-0,2
	55-64	385	385	379	1,7
Naiset	15-74	2 013	2 012	2 003	0,5
	15-64	1 755	1 754	1 750	0,3
	15-24	321	322	322	-0,4
	25-54	1 039	1 039	1 042	-0,3
	55-64	395	393	386	2,3

2.1 Työvoimaosuus sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
		Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	66,4	67,9	67,8	-1,4
	15-64	74,4	76,2	75,8	-1,4
	15-24	46,8	58,2	51,0	-4,2
	25-54	88,3	88,1	89,3	-1,1
	55-64	60,3	59,1	59,7	0,6
Miehet	15-74	67,9	70,3	70,1	-2,2
	15-64	75,0	77,9	77,2	-2,2
	15-24	46,8	56,6	48,9	-2,2
	25-54	90,1	90,7	92,0	-1,9
	55-64	57,6	60,7	60,5	-2,9
Naiset	15-74	64,9	65,5	65,5	-0,6
	15-64	73,8	74,5	74,3	-0,5
	15-24	46,7	60,0	53,2	-6,4
	25-54	86,4	85,5	86,6	-0,2
	55-64	62,9	57,5	58,9	4,0

2.2 Työvoima sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 674	2 733	2 717	-1,6
	15-64	2 640	2 703	2 682	-1,5
	15-24	308	384	336	-8,4
	25-54	1 862	1 860	1 889	-1,4
	55-64	470	460	456	3,1
Miehet	15-74	1 368	1 416	1 405	-2,6
	15-64	1 345	1 396	1 381	-2,6
	15-24	158	190	165	-4,2
	25-54	965	972	987	-2,2
	55-64	222	234	229	-3,1
Naiset	15-74	1 307	1 317	1 312	-0,4
	15-64	1 296	1 307	1 301	-0,4
	15-24	150	193	171	-12,4
	25-54	897	888	903	-0,6
	55-64	248	226	227	9,3

3.1 Työllisyysaste sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
		Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	61,4	62,7	64,0	-2,7
	15-64	68,7	70,3	71,5	-2,8
	15-24	38,5	49,5	45,0	-6,5
	25-54	82,6	82,6	85,2	-2,6
	55-64	56,7	54,4	56,6	0,2
Miehet	15-74	62,4	65,0	66,8	-4,4
	15-64	68,9	71,9	73,6	-4,7
	15-24	37,5	47,8	43,2	-5,7
	25-54	84,3	85,4	88,7	-4,4
	55-64	53,7	55,4	57,9	-4,2
Naiset	15-74	60,3	60,3	61,2	-0,9
	15-64	68,5	68,6	69,5	-0,9
	15-24	39,5	51,4	46,9	-7,4
	25-54	80,8	79,7	81,7	-0,9
	55-64	59,7	53,4	55,3	4,4

3.2 Työlliset sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	2 471	2 523	2 566	-3,7
	15-64	2 438	2 492	2 531	-3,7
	15-24	254	326	297	-14,6
	25-54	1 742	1 743	1 802	-3,3
	55-64	442	423	432	2,3
Miehet	15-74	1 258	1 309	1 339	-6,1
	15-64	1 236	1 290	1 315	-6,1
	15-24	127	161	145	-13,0
	25-54	902	915	951	-5,1
	55-64	207	214	219	-5,7
Naiset	15-74	1 213	1 213	1 226	-1,1
	15-64	1 202	1 203	1 216	-1,1
	15-24	127	166	151	-16,1
	25-54	840	827	851	-1,3
	55-64	236	210	213	10,6

3.3 Työlliset ammattiaseman mukaan 2009/08 - 2008/08

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Ammattiasema				
Työlliset yhteensä	2 471	2 523	2 566	-3,7
Yrittäjät ja yrittäjäperheenjäsenet	339	313	330	2,7
Palkansaajat	2 132	2 209	2 236	-4,6
-palkansaajista toimihenkilöitä	1 419	1 440	1 427	-0,6
-palkansaajista työntekijöitä	708	761	804	-11,9

3.4 Työlliset työnantajasektorin mukaan 2009/08 - 2008/08

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Työnantajasektori				
Työnantajasektorit yhteensä (ml. työnantajasektori tuntematon)	2 471	2 523	2 566	-3,7
Yksityinen sektori	1 800	1 868	1 873	-3,9
Julkinen sektori	666	648	689	-3,3
-valtio	159	148	163	-2,3
-kunta	506	500	525	-3,6

3.5 Työlliset lääneittäin 2009/08 - 2008/08

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Lääni				
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	2 471	2 523	2 566	-3,7
Etelä-Suomi	1 089	1 111	1 114	-2,3
Länsi-Suomi	867	871	900	-3,7
Itä-Suomi	232	239	245	-5,3
Oulu	195	212	206	-5,4
Lappi	75	75	85	-12,6

3.6 Osa-aikatyöllisten osuus työllisistä sukupuolen mukaan 2009/08 - 2008/08

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Sukupuoli				
Sukupuolet yhteensä	13,0	12,0	12,4	0,6
Miehet	9,0	7,6	8,2	0,8
Naiset	17,1	16,8	17,1	0,1

3.7 Osa-aikatyölliset sukupuolen mukaan 2009/08 - 2008/08

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Sukupuoli				
Sukupuolet yhteensä	321	303	319	0,8
Miehet	114	99	110	3,5
Naiset	208	204	209	-0,7

4.1 Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan (%) 2009/08 - 2008/08

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Työsuhde				
Kaikki palkansaajat	100,0	100,0	100,0	0,0
-jatkuva kokoaikatyö	76,0	74,1	74,7	1,3
-jatkuva osa-aikatyö	8,5	8,1	8,0	0,5
-määräaikainen kokoaikatyö	11,9	14,5	13,6	-1,6
-määräaikainen osa-aikatyö	3,5	3,4	3,7	-0,2
Määräaikainen työ yhteensä	15,4	17,8	17,3	-1,9
Osa-aikainen työ yhteensä	12,0	11,4	11,7	0,3

4.2 Palkansaajat työsuhteen tyypin mukaan 2009/08 - 2008/08

	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
	1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Työsuhde				
Kaikki palkansaajat	2 132	2 209	2 236	-4,6
-jatkuva kokoaikatyö	1 621	1 637	1 671	-3,0
-jatkuva osa-aikatyö	181	178	178	1,7
-määräaikainen kokoaikatyö	255	320	304	-16,2
-määräaikainen osa-aikatyö	74	75	83	-10,7
Määräaikainen työ yhteensä	329	394	387	-15,0
Osa-aikainen työ yhteensä	255	253	261	-2,2

5.1 Työttömyysaste sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
		Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	7,6	7,7	5,6	2,0
	15-64	7,7	7,8	5,6	2,0
	15-24	17,7	15,0	11,7	5,9
	25-54	6,4	6,3	4,6	1,8
	55-64	5,9	7,9	5,2	0,7
Miehet	15-74	8,0	7,6	4,6	3,4
	15-64	8,1	7,7	4,7	3,4
	15-24	19,8	15,6	11,7	8,1
	25-54	6,5	5,8	3,6	2,8
	55-64	6,8	8,8	4,3	2,5
Naiset	15-74	7,1	7,9	6,5	0,6
	15-64	7,2	7,9	6,6	0,6
	15-24	15,5	14,4	11,8	3,7
	25-54	6,4	6,8	5,7	0,7
	55-64	5,1	7,1	6,2	-1,0

5.2 Työttömät sukupuolen ja iän mukaan 2009/08 - 2008/08

		Vuosi/Kuukausi			Muutos
		2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
		1000 henkeä	1000 henkeä	1000 henkeä	Prosenttia (%)
Sukupuoli	Ikäluokka				
Sukupuolet yhteensä	15-74	203	211	151	34,6
	15-64	202	211	151	34,4
	15-24	55	57	40	38,0
	25-54	120	117	87	37,6
	55-64	28	37	24	16,9
Miehet	15-74	110	107	65	68,4
	15-64	109	107	65	67,2
	15-24	31	30	19	61,6
	25-54	62	57	36	73,7
	55-64	15	21	10	54,2
Naiset	15-74	93	104	86	8,9
	15-64	93	104	85	9,4
	15-24	23	28	20	15,3
	25-54	57	60	51	12,2
	55-64	13	16	14	-9,2

5.3 Työttömyysaste lääneittäin 2009/08 - 2008/08

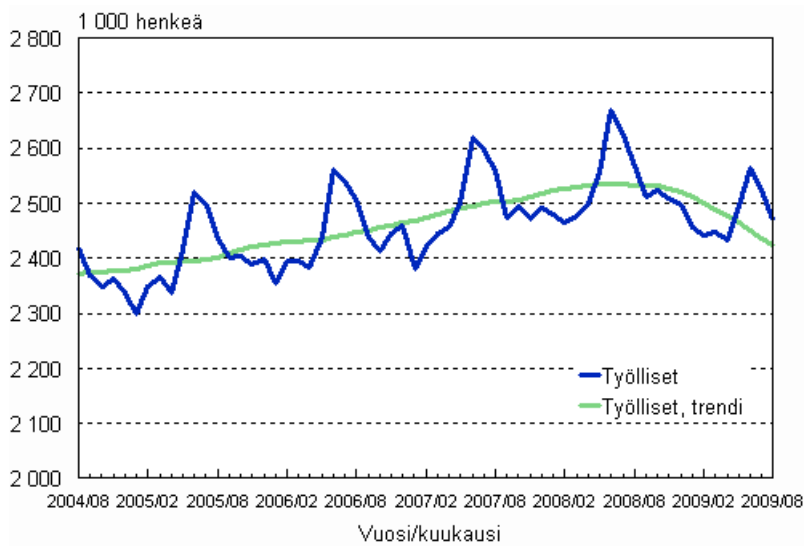
	Vuosi/Kuukausi			Muutos
	2009/08	2009/07	2008/08	2009/08 - 2008/08
	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttia (%)	Prosenttiyksikköä (%)
Lääni				
Koko maa (ml. Ahvenanmaa)	7,6	7,7	5,6	2,0
Etelä-Suomi	6,4	6,2	4,8	1,7
Länsi-Suomi	7,9	8,5	5,7	2,1
Itä-Suomi	10,3	8,2	6,6	3,7
Oulu	9,4	10,0	8,0	1,3
Lappi	8,7	12,0	5,1	3,6

6.1 Kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitetut sarjat 2009/08

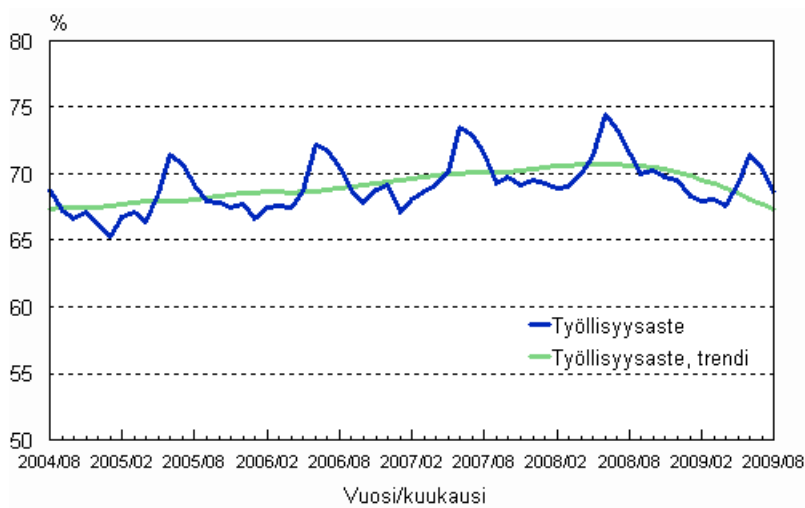
Vuosi/Kuukausi	Työlliset	Työttömät	Työttömät työnhakijat (Työ- ja elinkeino- ministeriö)	Työttömyysaste, 15–74-vuotiaat	Työttömyysaste, 15–24-vuotiaat
2007/08	2 501	185	214	6,9	15,8
2007/09	2 504	185	212	6,9	16,1
2007/10	2 507	183	210	6,9	16,4
2007/11	2 511	181	208	6,8	16,4
2007/12	2 516	179	205	6,6	16,3
2008/01	2 522	175	202	6,5	15,9
2008/02	2 525	170	200	6,3	15,2
2008/03	2 529	166	199	6,2	14,7
2008/04	2 532	165	199	6,1	14,8
2008/05	2 535	168	200	6,2	15,4
2008/06	2 535	169	201	6,3	16,0
2008/07	2 534	170	202	6,4	16,4
2008/08	2 533	173	205	6,5	16,6
2008/09	2 532	176	207	6,5	16,7
2008/10	2 531	179	211	6,6	16,8
2008/11	2 527	182	216	6,7	16,7
2008/12	2 520	185	222	6,8	16,7
2009/01	2 511	191	229	7,0	17,0
2009/02	2 500	199	236	7,4	17,8
2009/03	2 488	210	243	7,8	19,0
2009/04	2 476	219	250	8,1	20,2
2009/05	2 464	225	257	8,4	21,1
2009/06	2 450	228	264	8,6	21,7
2009/07	2 437	229	272	8,7	22,0
2009/08	2 423	229	280	8,8	22,4

Kuviot

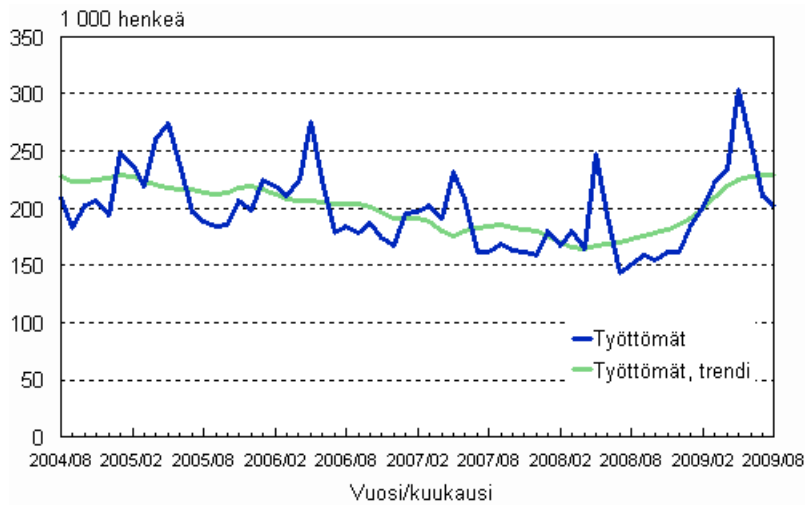
1.1 Työlliset, trendi ja alkuperäinen sarja

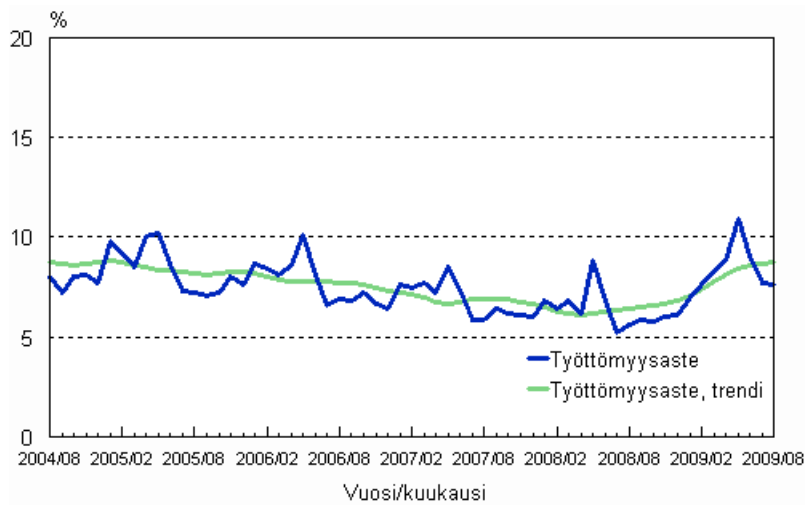
1.2 Työllisyysaste, trendi ja alkuperäinen sarja

2.1 Työttömät, trendi ja alkuperäinen sarja

2.2 Työttömyysaste, trendi ja alkuperäinen sarja

Laatuseloste: Työvoimatutkimus

1. Tilastotietojen relevanssi

Työvoimatutkimus on otostutkimus, jonka avulla tilastoidaan 15–74-vuotiaan väestön työmarkkinoille osallistumista, työllisyyttä, työttömyyttä ja työaikaa kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Joka kuukausi on haastateltavana noin 12 000 henkilöä, joilta kysytään heidän toimintaansa suhteessa työmarkkinoihin yhden viikon aikana. Haastattelut koskevat vuoden kaikkia viikkoja. Vastaajien antamien tietojen pohjalta luodaan kuva koko 15–74-vuotiaan väestön toiminnasta. Työmarkkina-aseman perusluokittelussa väestö jaetaan työllisiin, työttömiin ja työvoiman ulkopuolisiin. Näistä työlliset ja työttömät yhdessä muodostavat työvoiman.

Tutkimus antaa tuoreen ja kattavan kuvan työvoimasta ja työmarkkinoiden muutoksista. Julkisuudessa seurataan kuukausittain erityisesti työttömyyden ja työllisyyden muutoksia edellisen vuoden vastaavasta kuukaudesta. Kausitasoitettuja lukuja käytetään seurattaessa muutoksen trendiä. Tutkimus antaa tietoa myös työikäisistä henkilöistä, jotka eivät ole työssä tai työnhakijoina. Työvoimatutkimus kuvaa henkilöitä. Vuodesta 2003 alkaen saadaan osaotokselta tietoja myös kotitalouksien rakenteesta sekä talouden kaikkien työikäisten toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin. Työvoimatutkimuksen tietosisällöstä tarkemmin http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2008-02-19_tlu_001.html.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositulokset kertovat työllisyyden kausi- ja suhdannevaihteluista. Työvoimatutkimuksen aikasarjat taas kuvaavat työmarkkinoiden muutoksia pitkällä ajanjaksoilla. Vuosikeskiarvot kuvaavat työvoiman, työllisten, työttömien ja työvoimaan kuulumattomien rakennetta mm. toimialan, ammatin, koulutuksen, ikäryhmän, sukupuolen ja alueen mukaan.

Tutkimuksen tuloksia käytetään mm. työvoimapolitiittisten ennusteiden ja suunnitelmien laadinnassa, päätösten teon tukena sekä erilaisten toimien työllisyysvaikutusten seurannassa. Tärkeitä tulosten käyttäjiä ovat ministeriöt, aluesuunnittelusta vastaavat elimet, työnantaja- ja työntekijäjärjestöt, yliopistot ja tutkimuslaitokset, kansainväliset järjestöt ja Euroopan unioni. Tilastokeskuksessa tietoja käytetään mm. kansantalouden tilinpidon laadinnassa.

Työvoimatutkimuksen nykyinen tietosisältö perustuu pääosin Euroopan unionin työvoimatutkimuksia koskeviin asetuksiin (577/98, 2257/2003 ja 430/2005). Euroopan unionin työvoimatutkimuksesta tarkemmin http://forum.europa.eu.int/irc/dsis/employment/info/data/eu_lfs/index.htm. Vuodesta 1999 lähtien työvoimatutkimuksen yhteydessä on tehty EU-maiden yhteinen nk. ad hoc -lisätutkimus, jonka aiheet vaihtelevat vuosittain. Tarkemmin http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2005-01-25_men_001.html.

Tutkimuksessa käytetyt käsitteet ja määritelmät noudattavat YK:n kansainvälisen työjärjestön ILO:n suosituksia ja Euroopan unionin tilastotoimen asetuksia.

Käsitteitä:

- **Työllinen** on henkilö, joka on tutkimusviikolla tehnyt ansiotyötä vähintään tunnin rahapalkkaa tai luontaiseta vastaan tai voittoa saadakseen tai ollut tilapäisesti pois työstä. Tutkimusviikolla työstä pois ollut henkilö lasketaan työlliseksi, jos poissaolon syy on oma sairaus tai äitiys- tai isyysvapaa tai poissaolo on kestänyt alle 3 kk. Työlliset voivat olla palkansaajia, yrittäjiä tai perheenjäsenen yrityksessä palkatta avustavia.
- **Työtön** on henkilö, joka tutkimusviikolla on työtä vailla, on etsinyt työtä aktiivisesti viimeisen neljän viikon aikana palkansaajana tai yrittäjänä ja voisi vastaanottaa työtä kahden viikon kuluessa. Myös henkilö, joka on työtä vailla ja odottaa sovitun työn alkamista kolmen kuukauden kuluessa, luetaan työttömäksi, jos hän voisi aloittaa työt kahden viikon sisällä.
- **Työvoimaan** kuuluvat kaikki ne 15–74-vuotiaat henkilöt, jotka tutkimusviikolla olivat työllisiä tai työttömiä.
- **Työvoimaan kuulumaton väestö** koostuu henkilöistä, jotka tutkimusviikolla eivät olleet työllisiä tai työttömiä. Työvoimaan kuulumattomista voidaan käyttää myös käsitettä työvoiman ulkopuolella olevat. Muista työvoimatutkimuksen käsitteistä ks. <http://tilastokeskus.fi/til/tyti/kas.html>.

Työvoimatutkimuksessa käytettyjä luokituksia ovat vuoden 2009 alusta alkaen Toimialaluokitus 2008 (TOL 2008, NACE Rev. 2), Ammattiluokitus 2001 (ISCO-88) ja Ammattiluokitus 1987, Sosioekonomisen aseman

luokitus 1989, Koulutusluokitus 1997 (ISCED 1997) sekä alueluokituksesta suuralue, lääni, maakunta sekä työvoima- ja elinkeinokeskus.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Työvoimatutkimuksen perusjoukon muodostavat Suomessa vakinaisesti asuvat 15–74-vuotiaat henkilöt. Perusjoukkoon kuuluvat myös tilapäisesti ulkomailla (alle vuoden) oleskelevat sekä Suomen väestötietojärjestelmään rekisteröidyt ulkomaalaiset, joiden oleskelu Suomessa kestää vähintään vuoden (<http://www.vaestorekisterikeskus.fi/vrk/home.nsf/www/vtj>). EU:n tilastovirastolle Eurostatille toimitetaan tietoja myös alle 15 vuotiaista ja 75 vuotta täyttäneistä (näitä ei haastatella). Tutkimuksessa ikä määritellään haastatteluajankohdan todellisen iän mukaan. Tämän vuoksi 14-vuotias kuuluu otokseen, mutta hän tulee mukaan vasta täytettyään 15-vuotta. Vastaavasti iäkkäimmät henkilöt jäävät pois tutkimuksesta täytettyään 75 vuotta.

Työvoimatutkimuksen otos poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta kahdesti vuodessa. Tutkimus on paneelitutkimus, jossa samaa henkilöä haastatellaan viisi kertaa. Haastattelut tehdään kolmen kuukauden välein, paitsi neljäs haastattelu, joka tehdään kuuden kuukauden kuluttua kolmannelta haastattelusta. Ensimmäisen ja viimeisen haastattelun väli on 15 kuukautta. Joka kuukauden otokseen kuuluu noin 12 000 henkilöä, keskimäärin noin joka 300. henkilö perusjoukosta. Otos koostuu viidestä rotaatioryhmästä, jotka ovat tulleet tutkimukseen mukaan eri kuukausina. Otos vaihtuu asteittain siten, että kolmena peräkkäisenä kuukautena vastaamisvuorossa ovat eri henkilöt. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä vastaajista 3/5 on samoja. Peräkkäisten vuosien otosten päällekkäisyys on 2/5.

Tilastokeskuksen haastattelijat keräävät tiedot tietokoneavusteisilla puhelinhaastatteluilla. Vuonna 2008 tehtiin noin 116 000 haastattelua. Tutkimuksen vastauskato oli keskimäärin 20,5 prosenttia.

Otoksesta saadut tulokset painotetaan vastaamaan koko 15–74-vuotiasta väestöä. Vastauskadon vaikutuksia tuloksiin korjataan käyttämällä nk. painojen kalibrointia, jossa painotuksella tuotetaan oikeat väestöjakaumat alueen, sukupuolen ja iän mukaan. Aputietona käytetään lisäksi työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisterin tietoja.

Työvoimatutkimuksen luvut, kuten kaikki otostutkimuksilla saadut luvut ovat niin kutsuttuja estimaatteja. **Estimaatti** on matemaattisella menettelyllä (estimoinnilla) otoshavaintoja käyttäen saatu arvio perusjoukon ominaisuudesta. Esimerkiksi tammikuun 2009 työttömien lukumäärä 184 000 henkeä on tällaisella menettelyllä saatu Suomen 15–74-vuotiaiden työttömien lukumäärää koskeva arvio eli estimaatti.

Neljännesvuosi- ja vuosiestimaatit ovat kuukausiestimaattien keskiarvoja. Työpäivät ja tehdyt työtunnit estimoidaan kyseisen kuukauden kalenteripäivien lukumäärän mukaan. Työpäivien ja tehtyjen työtuntien neljännesvuosi- ja vuosiestimaatit ovat kuukausiestimaattien summia.

Työvoimatutkimuksen työllisyys- ja työttömyysluvat vaihtelevat suhteellisen säännöllisesti vuoden eri kuukausina. Työvoimatutkimuksesta julkaistaan myös nk. trendejä, joista on poistettu vuodesta toiseen samantyyppisenä toistuva vaihtelu. Pitkän aikavälin kehityksen suunta sekä suhdannevaihtelu ovat paremmin havaittavissa trendistä kuin tasoittamattomista kuukausiluvuista. Käytetystä menetelmästä johtuen trendin viimeisimmät luvut muuttuvat jonkin verran, kun seuraavan kuukauden tiedot liitetään mukaan sarjaan. Tämä trendien ennakkollinen luonne on syytä ottaa huomioon luvuista päätelmiä tehtäessä. Aikasarjojen trendikomponentit lasketaan kesäkuusta 2007 alkaen EU:n tilastoviraston Eurostatin suosittamalla Tramo/Seats-menetelmällä. Katso trendistä ja sen käytön rajoituksista tarkemmin <http://tilastokeskus.fi/til/tyti/men.html>.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Työvoimatutkimuksen lukujen luotettavuuteen vaikuttavat vastauskato (ks. edellä), mittausvirheet sekä otannasta aiheutuva satunnaisvaihtelu.

Mittausvirheitä syntyy mm. siitä, että kysymykset voidaan ymmärtää ja tulkita eri tavoilla tai vastaajat voivat jättää kertomatta joitain tietoja. Mittausvirheitä pyritään vähentämään kehittämällä ja testaamalla haastattelulomaketta sekä kouluttamalla haastattelijointa.

Otannasta aiheutuvalla satunnaisvaihtelulla tarkoitetaan sitä, että eri otoksista lasketut luvut poikkeaisivat jonkin verran toisistaan. Arvioitaessa karkeasti otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun suuruutta erilaisissa tilanteissa on pääperiaatteena, että **lukuihin sisältyy sitä vähemmän otannasta aiheutuvaa epävarmuutta, 1) mitä suuremman otoksen pohjalta luvut on laskettu ja 2) mitä suurempaa väestöryhmää luvut kuvaavat.** Esimerkiksi neljännesvuotta koskevat luvut ovat tarkempia kuin samaa asiaa koskevat kuukausiluvut, koska neljännesvuositiedot on saatu haastattelemalla kolminkertainen määrä henkilöitä verrattuna kuukausitietoihin. Koko vuotta koskevat luvut ovat kaikkein tarkimpia. Jälkimmäinen periaate tarkoittaa sitä, että samankokoisella otoksella saadut työllisten ja työttömien lukumäärää koskevat luvut eli estimaatit ovat sitä tarkempia, mitä suurempaa osaryhmää ne koskevat. Tarkasteltavan osaryhmän pienentyessä otannasta aiheutuvan satunnaisvaihtelun osuus kasvaa. Tämän vuoksi esimerkiksi työttömien lukumäärät eri ikäryhmissä tai eri alueilla eivät ole yhtä luotettavia kuin kaikkien työttömien lukumäärää.

Otannasta aiheutuvaa epätarkkuutta arvioidaan estimaatin keskivirheen avulla. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat sekä otoksen koko että tarkastelun kohteena olevan ominaisuuden vaihtelu eli muuttujan varianssi. Keskivirheen avulla voidaan laskea estimaatin **luottamusväli**, jolla haettu perusjoukon arvo sijaitsee tietyllä todennäköisyydellä. Työvoimatutkimuksessa käytetty **95 prosentin luottamusväli on väli, jolla kiinnostuksen kohteena olevan ominaisuuden todellinen arvo sijaitsee 95 prosentin todennäköisyydellä.** Esimerkiksi tammikuun 2009 työttömien määrän 95 prosentin luottamusväli on $184\ 000 \pm 15\ 000$ eli 169 000–199 000. Estimaattiin lisättävä ja siitä vähennettävä osa, tässä 15 000, saadaan kertomalla estimaatin keskivirhe, tässä 7 500 henkeä, 95 prosentin luottamusvälin kertoimella 1,96.

Esimerkkejä työllisten ja työttömien lukumäärän tarkkuudesta osaryhmän koon mukaan

Satunnaisvaihtelun suuruusluokan havainnollistamiseksi esitetään seuraavissa taulukoissa 1–3 esimerkkejä erikokoisista työllisten ja työttömien lukumäärän estimaateista, niiden 95 prosentin luottamusväleistä ja muista luotettavuuden tunnusluvuista. Esimerkeissä esitetty satunnaisvaihtelun suuruusluokka on karkea arvio satunnaisvaihtelun ylärajasta, kun tarkastelun kohteena on **vastaavankokoinen työllisten tai työttömien lukumäärän estimaatti sukupuolen, iän tai alueen mukaan.** Esimerkiksi vastaavankokoisissa toimialan mukaisissa osaryhmissä luottamusvälit ovat suurempia. Taulukon 1 esimerkit koskevat kuukausiestimaatteja. Taulukoissa 2–3 on vastaavat tiedot neljännesvuosi- ja vuosiestimaattien osalta.

Taulukko 1. Esimerkkejä eri kokoluokan kuukausiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Kuukausi-estimaatti	Kuukausiestimaatin 95 %:n luottamusväli	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	$\pm 27\ 800$	14 200	0,6
	1 200 000	$\pm 21\ 000$	10 700	0,9
	600 000	$\pm 15\ 300$	7 800	1,3
	300 000	$\pm 11\ 600$	5 900	2,0
	100 000	$\pm 6\ 700$	3 400	3,4
	50 000	$\pm 4\ 700$	2 400	4,8
	10 000	$\pm 2\ 900$	1 500	15,0
Työttömät	230 000	$\pm 15\ 100$	7 700	3,3
	120 000	$\pm 11\ 800$	6 000	5,0
	90 000	$\pm 10\ 800$	5 500	6,1
	60 000	$\pm 9\ 000$	4 600	7,7
	30 000	$\pm 6\ 900$	3 500	11,7
	20 000	$\pm 5\ 100$	2 600	13,0
	10 000	$\pm 3\ 700$	1 900	19,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Taulukosta 1 voidaan esimerkiksi nähdä, että jos osaryhmän työllisten kuukausiestimaatti on noin 300 000 henkeä, sijoittuu perusjoukon todellinen työllisten lukumäärä 95 prosentin todennäköisyydellä välille $300\ 000 \pm 11\ 600$ henkeä. Tämä luottamusvälin koko suhteessa estimaatin kokoon on selvästi suurempi kuin

vastaava osuus taulukon ylimmän rivin suuren estimaatin kohdalla. 300 000 henkeä pienempien estimaattien luottamusvälit ovat suhteellisesti vielä suurempia.

Taulukoiden 1–3 tietojen keskinäinen vertailu havainnollistaa myös sitä, että vuosi- ja neljännesvuositiedot ovat kuukausitietoja tarkempia. Edellä tarkasteltua 300 000 hengen työllisten estimaattia vastaavan neljännesvuosiestimaatin 95 prosentin luottamusväli, $300\,000 \pm 6\,700$, henkeä (taulukko 2) on kuukausiestimaatin luottamusväliä selvästi pienempi. Vuosiestimaatit ovat vielä neljännesvuosiestimaatteja tarkempia (taulukko 3). Tämä tarkkuuden ero ei ole kuitenkaan yhtä suuri kuin vastaava ero kuukausi- ja neljännesvuositietojen välillä.

Taulukko 2. Esimerkkejä eri kokoluokan neljännesvuosiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Neljännes- vuosiestimaatti	Neljännes- vuosiestimaatin 95 %:n luottamusväli	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	$\pm 16\,100$	8 200	0,3
	1 200 000	$\pm 12\,500$	6 400	0,5
	600 000	$\pm 8\,800$	4 500	0,8
	300 000	$\pm 6\,700$	3 400	1,1
	100 000	$\pm 4\,700$	2 400	2,4
	50 000	$\pm 3\,900$	2 000	4,0
	10 000	$\pm 2\,000$	1 000	10,0
Työttömät	230 000	$\pm 8\,800$	4 500	2,0
	120 000	$\pm 6\,900$	3 500	2,9
	90 000	$\pm 6\,100$	3 100	3,4
	60 000	$\pm 5\,100$	2 600	4,3
	30 000	$\pm 3\,500$	1 800	6,0
	20 000	$\pm 3\,100$	1 600	8,0
	10 000	$\pm 2\,400$	1 200	12,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Taulukko 3. Esimerkkejä eri kokoluokan vuosiestimaattien tarkkuudesta: Työllisten ja työttömien lukumäärät sukupuolen, iän ja alueen mukaan.¹⁾

	Vuosi- estimaatti	Vuosi- estimaatin 95 %:n luottamusväli	Keskivirhe	Suhteellinen keskivirhe
	henkeä	henkeä	henkeä	%
Työlliset	2 400 000	$\pm 15\,700$	8 000	0,3
	1 200 000	$\pm 11\,400$	5 800	0,5
	600 000	$\pm 7\,800$	4 000	0,7
	300 000	$\pm 6\,100$	3 100	1,0
	100 000	$\pm 3\,300$	1 700	1,7
	50 000	$\pm 2\,500$	1 300	2,6
	10 000	± 800	400	4,0
Työttömät	230 000	$\pm 7\,100$	3 600	1,6
	120 000	$\pm 5\,700$	2 900	2,4
	90 000	$\pm 4\,500$	2 300	2,6
	60 000	$\pm 3\,500$	1 800	3,0
	30 000	$\pm 2\,400$	1 200	4,0
	20 000	$\pm 2\,000$	1 000	5,0
	10 000	$\pm 1\,600$	800	8,0

1) Tietoja voi käyttää suuntaa-antavina arvioina vastaavankokoisten sukupuolen, iän ja alueen mukaisten työllisten tai työttömien lukumäärien tarkkuudesta.

Estimoinnin luotettavuuden tilastotieteellinen kuvaus

Työvoimatutkimuksen estimointimenetelmä perustuu painojen kalibrointiin, jossa alkuperäisiä otosasetelmasta laskettuja otospainoja muokataan regressiomallin avulla siten, että halutut väestöjakaumat saadaan oikeiksi.

Estimaattien tarkkuutta arvioidaan niiden keskivirheen avulla. **Keskivirhe** (otosvarianssin neliöjuuri) ilmaisee sen, kuinka tiiviisti havainnoista estimoitu parametrin arvo on keskittynyt mitattavan perusjoukon parametrin ympärille. Keskivirheen suuruuteen vaikuttavat otosasetelma, havaintojen lukumäärä tarkasteltavassa kokonaisuudessa tai osajoukossa, tutkimusmuuttujan jakaumasta aiheutuva vaihtelu sekä laskentakaavan ominaisuudet.

Keskivirheestä johdettavia havaintojen luotettavuuden tunnuslukuja ovat luottamusvälit ja suhteellinen keskivirhe. **Luottamusväli** kuvaa sitä, kuinka laajalla alueella perusjoukon todellinen parametrin arvo on suhteessa otoksesta laskettuun estimaattiin. Luottamusväliä laskettaessa kiinnitetään haluttu riskitaso. Työvoimatutkimuksessa käytetty 5 prosentin riskitaso tarkoittaa sitä, että jos otosten ottamista toistettaisiin, parametrin todellinen arvo osuisi 95 tapauksessa sadasta luottamusvälin sisään ja jäisi 5 tapauksessa sadasta sen ulkopuolelle.

Suhteellinen keskivirhe (variaatiokerroin) on keskivirheen prosenttiosuus estimaatista. Keskivirheen suhteuttaminen estimaatin kokoon poistaa muuttujan mittakaavasta aiheutuvan vaikutuksen. Tämän ansiosta eri muuttujien suhteellisen keskivirheen arvoja tai saman muuttujan keskivirheen arvoja eri osajoukoissa on helppo verrata keskenään.

Työvoimatutkimuksen kuukausi- ja neljännesvuositiedoille käytetään keskivirheen estimaattorina yleistetyn regressioestimaattorin (GREG) varianssiestimaattoria. Vuosiestimaattien tilastolliseen tarkkuuteen ja sen arviointiin vaikuttaa se, että työvoimatutkimuksen otos vaihtuu vuoden kuluessa asteittain. Peräkkäisinä vuosineljänneksinä 60 prosenttia haastateltavista on samoja. Vuoden aikana 90 prosenttia haastatteluista koskee henkilöitä, joita on haastateltu vähintään kaksi kertaa. Samojen henkilöiden vuoden aikana eri haastatteluissa antamat vastaukset korreloivat keskenään, jos henkilön työmarkkina-asema ei muutu haastattelukertojen välillä. Tämän vastausten keskinäisen riippuvuuden huomioon ottamiseksi käytetään työvoimatutkimuksessa vuosiestimaattien keskivirheiden arviointiin 1-asteisen ryväsotannan approksimaatiota, jossa useamman kerran vuoden aikana haastatelluille lasketaan rypään sisäinen varianssi. Rypäät muodostetaan haastateltavan henkilön perusteella. Rypään sisäinen varianssi on nolla, mikäli haastateltavan työmarkkina-asema ei muutu vuoden aikana eri haastattelukertojen välillä.

Esimerkiksi työttömien 230 000 hengen vuosiestimaatin keskivirheeksi saadaan käytetyllä menetelmällä 3 600 henkeä ja luottamusväliksi $230\,000 \pm 7\,100$ henkeä. Jos vuosiestimaatin pohjana olevat haastattelut olisivat koskeneet kaikki eri henkilöitä, olisi työttömien vuosiestimaatin keskivirhe ollut 2 300 ja luottamusväli $230\,000 \pm 4\,500$ henkeä. Samojen henkilöiden haastatteleminen uudelleen eri vuosineljänneksillä selittää sen, että työvoimatutkimuksen vuositietojen ja neljännesvuositietojen tarkkuuden ero ei ole niin suuri kuin tehtyjen haastattelujen lukumäärän perusteella voisi olettaa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Työvoimatutkimuksen tuloksia julkaistaan kuukausittain, neljännesvuosittain ja vuosittain. Neljännesvuosi- ja vuositulokset ovat kuukausitulosten keskiarvoja eli ne kuvaavat tilannetta ko. tutkimusjakson ”keskimääräisellä” viikolla. Työpanosta koskevat tiedot ovat jaksojen tulosten summia. Julkaistavat tiedot ovat lopullisia. Ainoastaan kausitasoitus muuttaa hieman viimeisimpiä kausitasoitettuja kuukausituloksia. Kuukausitiedot julkaistaan noin kolmen viikon kuluttua tutkimuskuukauden päättymisestä. Neljännesvuositiedot julkaistaan samanaikaisesti kunkin vuosineljänneksen viimeisen kuukauden tietojen kanssa. Neljännesvuositiedot ovat tilastollisesti kuukausitietoja luotettavampia ja sisältävät yksityiskohtaisempia tietoja, mm. työllisyys- ja työpanostiedot toimialoittain sekä tarkempia alueittaisia tietoja. EU:lle toimitetaan neljännesvuosittain aineisto, josta laaditaan EU:n jäsenmaita koskevia tilastoja. Yksityiskohtaisimmat tulokset julkaistaan vuositilastossa, joka valmistuu noin puolen vuoden kuluttua tutkimusvuoden päättymisestä.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Työvoimatutkimuksen tulokset julkaistaan Suomen virallisen tilaston Työmarkkinat -sarjassa. Keskeisimmät kuukausi- ja neljännesvuositulokset julkistetaan määräpäivinä Internetissä työvoimatutkimuksen kotisivulla <http://tilastokeskus.fi/tyovoimatutkimus>. Kotisivun linkeistä löytyvät mm. tilaston kuvaus, käsitteet ja määritelmät

sekä työvoimatutkimuksen maksuttomat tilastotietokantataulukot (StatFin).Tietoja on saatavissa internetin kautta myös Tilastokeskuksen maksullisesta aikasarjatietokannasta (ASTIKA).

Työvoimatilaston painettu vuosijulkaisu sisältää tutkimuksen menetelmän kuvauksen, keskeisten käsitteiden määritelmät, käytettyjen luokitusten kuvauksia sekä tutkimuksen haastattelulomakkeen. Vuosijulkaisun taulukot ovat saatavissa myös sähköisenä Excel-muodossa. Työvoiman koulutus- ja ammattirakennetilastoja on julkaistu joka toinen vuosi SVT Työmarkkinat -sarjassa. Työvoimatutkimuksen tietoja julkaistaan lisäksi säännöllisesti Suomen tilastollisessa vuosikirjassa sekä Tilastokatsauksessa. Maksullisia erityisselvityksiä voi tiedustella työvoimatutkimuksen tietopalvelusta.

Työvoimatutkimuksen tietoja ei luovuteta tunnistettavassa muodossa Tilastokeskuksen ulkopuolelle (Tilastolaki 280/2004, Henkilötietolaki 523/1999). Aineiston luovuttaminen on mahdollista ainoastaan erillisen käyttöluvapäätöksen perusteella ja tunnistetiedot poistettuna tieteellistä tutkimusta ja tilastollisia selvityksiä varten. EU-työvoimatutkimusta varten muokatut aineistot toimitetaan EU:n tilastovirastolle ilman tunnistetietoja. Työvoimatutkimuksen tiedot suojataan Tilastokeskuksen tietosuojaohjeessa määritellyn suojausluokan mukaan. http://www.tilastokeskus.fi/meta/rekisteriselosteet/rekisteriseloste_tyovoimatutkimusty81.html

Tietopalvelu tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi ja puh. (09) 17341.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Kuukausittainen työvoimatutkimus, aluksi niemellä työvoimatiedustelu, on ollut käynnissä vuodesta 1959 alkaen. Tänä aikana sen tietosisältöä, tiedonkeruutapoja ja menetelmiä on kehitetty useaan otteeseen. Keskeisimmistä tiedoista on vertailukelpoinen aikasarja vuodesta 1989 asti.

Alkuun tietosisällöltään melko suppean tutkimuksen tiedot kerättiin postikyselynä. Vuonna 1976 tietosisältö laajeni ja menetelmää uudistettiin. Vuosina 1977–93 tutkimus koostui kuukausitiedustelusta sekä sitä täydentävästä erillisestä puhelimitse tehdystä vuosihaastattelusta. Kuukausitiedustelun tiedonkeruu muutettiin vuonna 1983 postikyselystä puhelinhaastatteluksi, minkä ansiosta vastauskato pieneni noin 30 prosentista 4 prosenttiin.

Suomen liittyttyä Euroopan unioniin työvoimatutkimus harmonisoitiin Euroopan unionin yhteiseen työvoimatutkimukseen. Aluksi vuosina 1995–1998 EU-työvoimatutkimuksen tiedot kerättiin erillisenä haastattelututkimuksena keväisin. Kuukausitutkimus uudistettiin asteittain vastaamaan EU-työvoimatutkimusta. Vuonna 1997 kuukausitutkimuksen sisältö laajentui, tiedonkeruu muuttui tietokoneavusteiseksi puhelinhaastatteluksi (CATI) sekä käsitteet ja määritelmät yhdenmukaistettiin vastaamaan entistä paremmin Euroopan unionin ja YK:n työjärjestön ILO:n ohjeita ja suosituksia. Työttömän määritelmää tarkistettiin vielä toukokuussa 1998 ja julkaistut aikasarjat korjattiin vuodesta 1989 alkaen taannehtivasti uudistettujen määritelmien mukaisiksi.

Huhtikuussa 1999 työvoimatutkimuksen tietosisältö laajeni edelleen, kun kuukausitutkimus ja EU-työvoimatutkimus yhdistyivät yhdeksi jatkuvaksi työvoimatutkimukseksi. Vuoden 2000 alusta siirryttiin jatkuvaan tutkimusviikkoon, kun aiemmin kunkin kuukauden tiedot kerättiin yhdeltä tutkimusviikolta. Jatkuvaan tutkimusviikkoon siirtyminen vaikutti työpäivä- ja työtuntitietoihin, minkä vuoksi ne eivät ole vuodesta 2000 eteenpäin täysin vertailukelpoisia aiempiin tietoihin. Vuodesta 2003 alkaen tutkimuksen tietosisältö laajeni osaotokselta kerättävällä nk. kotitalousosalla.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Työvoimatutkimuksen lisäksi työmarkkinoihin liittyviä Tilastokeskuksen tilastoja ovat avointen työpaikkojen tilasto, työolotutkimus, työtaistelutilasto, työtapatuimatilasto sekä työssäkäyntitilasto.

Näistä työssäkäyntitilasto tuottaa tietoja väestön toiminnasta suhteessa työmarkkinoihin. Sen tiedot poikkeavat tiedonkeruutavasta sekä työllisten ja työttömien määrittelystä johtuen jonkin verran työvoimatutkimuksen tiedoista. Työssäkäyntitilasto on eri viranomaisten rekisteritietoihin pohjautuva kokonaisuaineisto. Työssäkäyntitilaston tiedot henkilön toiminnasta koskevat pääosin vuoden viimeistä viikkoa. Tilaston tiedot työttömyydestä perustuvat työ- ja elinkeinoministeriön työnhakijarekisteriin. Tilaston valmistuminen kestää runsaan 1 1/2 vuotta, ennakkotietojen valmistuminen noin vuoden. Koska työssäkäyntitilasto on kokonaisuaineisto, tarjoaa se työvoimatutkimusta paremmin aluetietoja (myös kuntakohtaisia) sekä tietoja pienistä väestöryhmistä,

esim. pienistä toimialoista ja ammattialoista. Hallinnollisiin rekistereihin perustuvan työssäkäyntitilaston käsitteet eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia.

Työvoimatutkimuksen tietoja käytetään Tilastokeskuksen kansantalouden tilinpidossa. Mm. tämän vuoksi työvoimatutkimuksen keskeisten käsitteiden, kuten väestö, työllisyys ja työtunnit, määrittelemisessä noudatetaan mahdollisimman pitkälle kansantalouden tilinpidon suosituksia (YK:n System of National Accounts, SNA ja European System of Accounts, ESA). Työvoimatutkimuksessa julkisen sektorin määrittely poikkeaa jonkin verran kansantalouden tilinpidon sektoriluokittelusta. Asevelvolliset luokitellaan kansantalouden tilinpidossa ILO:n suosituksen mukaan työllisiksi, kun taas työvoimatutkimuksessa asevelvolliset ovat työvoimaan kuulumattomia.

Euroopan Unionin tilastoviraston Eurostatin julkaisemat Suomen työvoimatutkimuksen tulokset eroavat Suomessa julkaistuista siten, että asevelvolliset eivät ole lainkaan mukana Eurostatin tiedoissa. Useimmissa EU-maissa asevelvolliset eivät kuulu työvoimatutkimuksen kohdejoukkoon eli nk. kotitalousväestöön. Tämä aiheuttaa eroja etenkin 15–24-vuotiaita koskeviin tuloksiin.

Myös työ- ja elinkeinoministeriö julkaisee tietoja työttömistä työnhakijoista. Työ- ja elinkeinoministeriön tiedot perustuvat rekisteripohjaiseen työnvälitystilastoon, joka kuvaa kuukauden viimeistä arkipäivää. Työnvälitystilaston työttömyyden määrittely perustuu lainsäädäntöön ja hallinnollisiin määräyksiin, minkä vuoksi tilastotiedot eivät ole kansainvälisesti vertailukelpoisia. Työnvälitystilastossa työttömältä ei mm. edellytetä yhtä aktiivista työnhakua kuin työvoimatutkimuksessa. Myös opiskelijoiden hyväksymisessä työttömiksi on eroja. Tietoja tilastojen välisistä eroista, ks. http://tilastokeskus.fi/til/tyti/tyti_2008-02-19_men_002.html

Suomen virallinen tilasto
Finlands officiella statistik
Official Statistics of Finland

Työmarkkinat 2009

Lisätietoja

Juha Martikainen (09) 1734 3225

Kalle Sinivuori (09) 1734 3524

Veli Rajaniemi (09) 1734 3434

Vastaava tilastojohtaja:

Riitta Harala

tyovoimatutkimus@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tilastokeskus, myyntipalvelu
PL 4C
00022 TILASTOKESKUS
puh. (09) 1734 2011
faksi (09) 1734 2500
myynti@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1796-4938 (pdf)
ISSN 0784-7998 (print)
Tuotenumero 3394 (print)